

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

2 de noviembre - 2. novembra 1995

LETO (AÑO) LIV (48)

Štev. (Nº) 42-43

JOŽE MIKLIČ

Kar more, to mož je storiti dolžan

Govor v San Justu na obletnici Doma

vosti, ki nas je spremljala skozi vsa begunska leta do današnjega slavlja. Toda kot strela z jasnega neba pa je med nas udarila novica o izročanju naše neoborožene vojske v roke partizanom. V teh težkih trenutkih nam je bila edina uteha vera in vetrinjska cerkev je bila priča potokov solzá.

Nadaljevali smo življenje po begunskih taboriščih in strahoten udarec nas ni spravil v malodušje. Takoj so naši kulturniki in javni delavci nadaljevali z delom. Priča smo bili na naših improviziranih odrih lepemu petju in številnim dramatskim predstavam domačih in tujih avtorjev, med njimi celo Shakespeara. Hoteli smo ostati večni pričevalci resnice, ki bo vedno preganjana, toda bo vedno zmagala, kot stoji zapisano na naši svetogorski božji poti.

Prišla je selitev v prekomorske dežele. Srca so se nam trgala, ko je ladja zaplula v širno morje, kajti zavedli smo se, da se za vedno oddaljujemo od naše lepe domovine.

Prišli smo v tuje dežele: nam je bila odrejena Argentina, ki je edina sprejemala vse sloje. Prišle so cele družine: starčki, otroci in celo onemogli, medtem ko so druge države sprejemali le mlade in sveže delovne moči. Hvaležni smo Argentinici za njeno širokogrudnost in nismo je razočarali. Kajti pridne in delovne slovenske roke so gradile novo Argentino, kar pričajo lični in lepo urejeni družinski in skupni domovi ter številna slovenska podjetja, nekatera med njimi se približujejo celo velepodjetjem s posegom na mednarodna področja. In mnogi naši intelektualci so po začetnem težkem ročnem delu kmalu napredovali do vodilnih mest v tukajšnjih podjetjih.

Toda želja po ohranitvi slovenskega življa, ljubezen do domovine in nenehnega

(Nad. na 5. str.)

Pogovori v Organizaciji Združenih narodov

Predsednik RS Milan Kučan in slovenski premier Janez Drnovšek sta se udeležila v New Yorku slavnosti ob 50. obletnici OZN. Ob tej priliki se je premier Janez Drnovšek v New Yorku sestal z ameriškim predsednikom Billom Clintonom, predsednikom Slovenije Milan Kučan pa s predsednikoma Avstrije in Hrvaške, Thomas Klestilom in Franjem Tuđmanom, ter z iranskim zunanjim ministrom Ali Akbarjem Velayatijem. Oba slovenska državnik sta se udeležila tudi uvodnega dela slavnostnega zasedanja Generalne skupščine OZN v New Yorku.

V ponedeljek, 23. oktobra, se je predsednik Milan Kučan v New Yorku ločeno sestal s predsedniki Estonije, Madžarske in Bolgarije — Lennartom Merijem, Arpadom Goenczem in Željko Želevim, z ameriško veleposlanico pri OZN Medeleine Albright, s španskim premierom Felipejem Gonzálezom in z generalnim guvernerjem Avstra-

lije Billom Haydenom. Kučan je bil tudi gost na kosilu, ki ga je priredil Svet ZDA za poslovno sodelovanje s Slovenijo, nato pa si je ogledal še prostore Ljubljanske banke v New Yorku. Zadnji dan obiska v New Yorku se je predsednik Kučan srečal še s kardinalom Angelom Sodanom, državnim sekretarjem Svetega sedeža, z izraelskim premierom Jicakom Rabinom in predsednikom BiH Alijo Izetbegovićem. Udeležil se je tudi kosila, ki ga je v čast voditeljev držav priredil generalni sekretar OZN Butros Gali. Popoldne je predsednik Kučan nastopil na slavnostnem zasedanju Generalne skupščine, pred odhodom v domovino pa se je srečal še s Slovenci.

Slovenski premier Janez Drnovšek pa je imel v New Yorku več neformalnih srečanj, predvsem v zvezi s slovenskim vključevanjem v EZ. Z britanskim premierom Johnom Majorjem sta se pogovarjala o slovenskem približevanju EZ zlasti z vidika

REFERENDUM O DRŽAVLJANSTVU

Državni zbor je na 33. izredni seji 27. oktobra, sklicani na zahtevo skupine 39 poslank in poslancev s prvopodpisanim Levom Kreftom, sklenil ustavnemu sodišču predlagati, naj odloča o ustanovitvi vsebine zahteve za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma o odvzemu državljanstva tistim osebam, ki so ga pridobile na podlagi 40. člena zakona o državljanstvu. Pobudo volilcem za vložitev zahteve za razpis referenduma sta dala opozicijska poslanca Marijan Poljšak (samostojni) in Štefan Matuš (SLS), zbiranje potrebnih 40.000 podpisov zanjo pa teče že od 17. oktobra ter naj bi se v skladu s predpisanim 60-dnevnim rokom nadaljevalo do 15. decembra. Državni zbor je tudi menil, da je vsebina referendumske zahteve v nasprotju z ustavo, ustavno sodišče pa naj bi o njej presojalo „zaradi kršitve temeljnih ustavnih načel, človekovih pravic in svoboščin ter preprečitve možnosti nastanka širših negativnih družbenih posledic in morebitnega protustavnega spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti“. Po predlogu pobudnikov naj bi se na referendumu odločalo, ali naj državni zbor sprejme zakon o odvzemu slovenskih državljanstev, pridobljenih po 40. členu zakona o državljanstvu. Po tem členu je slovensko državljanstvo pridobilo okoli 130.000 državljanov drugih jugoslovanskih republik, ki so na dan plebiscita o neodvisnosti in samostojnosti Republike Slovenije, 23. decembra 1990, živeli v Sloveniji, ter okoli 40.000 oseb slovenske narodnosti. Izguba državljanstva po predlogu pobudnikov ne bi vplivala na lastninsko in druge premoženjske pravice nekdanjih državljanov v Sloveniji, ki bi si lahko pridobili tudi potni list za tujce, če ne bi mogli pridobiti drugega potnega lista, pod strožjimi pogoji pa bi lahko ponovno zaprosili za slovensko državljanstvo.

Če bi ustavno sodišče menilo, da o vsebini zahteve, ki nima podpore 40.000 volilcev in je v fazi pobude, še ne more odločati, je DZ pooblastil svojega predsednika Jožefa Školca, da v primeru, če pobuda z opredeljeno zahtevo za razpis referenduma dobi podporo 40.000 volilcev, v skladu s 16. členom zakona o referendumu in ljudski iniciativi, na ustavnem sodišču vložijo zahtevo za presojo ustavnosti zahteve za razpis referenduma. Ustavno sodišče, mora v skladu s 16. členom omenjenega zakona odločiti v 30 dneh. DZ je še sklenil, da naj predlagatelji novele zakona o referendumu in ljudski iniciativi (to sta enkrat poslanec Združene liste Miran Potrč in samostojni Marijan Poljšak) v čim krajšem času pripravijo predlog za drugo obravnavo ter vanj smiselno vključijo spremembe, ki bi omogočile presojo ustavnosti zahteve za razpis zakonodajnega referenduma že, ko je dana pobuda zanjo, in ne šele, ko pobuda dobi podporo 40.000 volilcev in formalno postane zahteva.

sedanjih italijansko-slovenskih odnosov. Podobni pogovori so bili s španskim premierom Felipejem Gonzálezom, danski premier pa je vnovič izpostavil izjemne gospodarske rezultate, ki jih dosega Slovenija. Drnovšek se je pred odhodom v domovino pogovarjal še z zimbabvejskim predsednikom Mugabejem. (STA)

Jasno odklonilno stališče do pobude za zbiranje podpisov podpore za zakonodajni referendum so izrazili predstavniki treh koalicijskih strank (Liberalne demokracije Slovenije, Združene liste socialnih demokratov in Slovenskih krščanskih demokratov) ter Demokratov Slovenije. Za Slovensko nacionalno stranko pa je vsebina pobude sporna zaradi možnosti, da bi osebe z odvzetim državljanstvom ohranile lastninske in druge premoženjske pravice.

Slovenska ljudska stranka (SLS) in njeni poslanci (iz njihovih vrst prihaja eden od predlagateljev pobude za zakonodajni referendum) pobudo samo podpirajo kot zavzemanje za revizijo državljanstev tistim, ki so sodelovali v agresiji na Slovenijo in so kaznovani zaradi kriminalnih dejanj oziroma so državljanstvo pridobili s podkupovanjem. Slovenska ljudska stranka in Socialdemokratska stranka Slovenije (SDSS) sicer nista nasprotovali zahtevi po presoji ustavnosti omenjene pobude. Poslanska skupina Slovenske nacionalne desnice (SND), ki podpira pobudo za zakonodajni referendum, hoče s predlaganim zakonom uvesti evropska merila pri podeljevanju državljanstev. Roberto Battelli pa je bil v imenu poslanske skupine narodnosti kratek: „Pobuda za odvzem državljanstev predlaga izstop iz civilizacije!“

„Ob dejstvu, da so neuspešna vsa dosedanja prizadevanja za podelitev državljanstva Slovencev po rodu, ki bivajo v tujini, in ob dejstvu, da je ob uveljavljanju zakonskih določil prišlo do izjemnega obsega malverzacij, ki so pripeljale do 160.000 napačno podeljenih državljanstev, je potrebna revizija vseh postopkov, če hočemo obrniti še sprejemljivo razmerje med naturaliziranimi in dejanskimi Slovenci“, meni Liberalna stranka.

Svetovni slovenski kongres (SSK) pa odločno zavrača pobudo nekaterih poslancev DZ, naj se državljanom Slovenije odvzame pravico do državljanstva, ki so ga pridobili v skladu z zakonom o državljanstvu, je na časnikarski konferenci dejal predsednik SSK-Konference za RS Danijel Starman.

SKD pa je izjavila naslednje: „Slovenski krščanski demokrati ne podpiramo pobude, da bi odvzeli državljanstvo pravice državljanom republike Slovenije, ki so svoje državljanstvo prejeli po 40. členu zakona o državljanstvu. V pravni državi ter v Evropski državni ureditvi, ni možno sprejemati zakonov, ki so v popolnem nasprotju z načeli pravne države.“

Slovenski krščanski demokrati opozarjajo na dejstvo, da so se predsedniki parlamentarnih strank s podpisom »Sporazuma političnih strank« dne 6. decembra 1990 svečano zaozlobili, da bodo v samostojni in neodvisni Sloveniji spoštovali pravni red in zagotavljali varnost vseh občanov.

Zato Slovenski krščanski demokrati pozivamo vse državljane Republike Slovenije, naj ne nasedajo nacionalističnim težnjam in tistim skrajnejšem, ki ogrožajo pravne norme naše države, za katero so Slovenski krščanski demokrati s svojo jasno ljubeznijo do domovine in pod vlado predsednika SKD Lojzeta Peterleta uresničili tisočletni sen slovenskega naroda: samostojno in mednarodno priznana državo.“ (STA)

Zahvala in priznanje

Na Slovenskem dnevu se je državni sekretar za Slovence po svetu v posebnem nagovoru zahvalil bivšemu predstavniku slovenske vlade v prvih časih osamosvojitve Božidarju Finku za njegovo vestno delo, veliko skrb in nesebični trud do slovenskih

naseljencev kot do argentinskih oblasti. V zahvalo mu je izrazil priznanje slovenskega zunanjega ministrstva, ki jo priobčujemo spodaj, vsi rojaki na Slovenskem dnevu pa so se tudi zahvalili Božidarju Finku z dolgotrajnim ploskanjem.

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije
izraža

priznanje in zahvalo
gospodu Božidarju Finku,

ki je kot pooblaščenec Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije od 1. julija 1991 do 19. avgusta 1994 in kot odpravnik poslov Republike Slovenije v Republiki Argentini s svojim osebnim življenjskim prispevkom pomagal pri uveljavljanju mlade slovenske države Republike Slovenije po vseh svojih močeh ter si uspešno prizadeval za krepitev prijateljskih odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Argentino.

V znak priznanja in zahvale s svojim podpisom in državnim pečatom na tej listini posebej izražamo našo hvaležnost.

Ljubljana, dne šestnajstega avgusta 1995

Zoran Thaler
Minister za zunanje zadeve

Zgodilo se je v Sloveniji

Društvo slovenskih pisateljev je predstavilo 21. oktobra svojo tretjo letošnjo številko literarne revije Litterae slovenicae. V številki, ki so jo poimenovali Poesia eslovena contemporánea, so objavljene pesmi dvanajstih sodobnih slovenskih pesnikov v španskem prevodu. Tretja in hkrati zadnja letošnja številka literarne revije Litterae slovenicae prinaša pregled sodobne slovenske poezije in njenih avtorjev, ki so v delu razvrščeni generacijsko: od prve povojne generacije in znanilcev modernizma v slovenski poeziji do prizadevanj srednje in najmlajše pesniške generacije 80-ih let.

37 podpisanih poslancev DZ RS, med katerimi so predstavniki vseh parlamentarnih strank razen SKD, je v skladu z določbami ustave in zakona o referendumu predsedniku DZ Jožefu Školcu 26. oktobra predložilo zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma o zaprtju Jedrske elektrarne Krško, prek katerega bi se državljani Slovenije neposredno vključili v reševanje enega od ključnih vprašanj razvoja Slovenije, je dejal eden od podpisnikov zahteve, poslanec LDS Leo Šešerko. V skladu z določbami zakona o referendumu in ljudski iniciativi, ki predvideva, da mora DZ razpisati predhodni referendum v 30 dneh po vloženi zahtevi, od dneva razpisa do izvedbe pa ne sme preteči več kot 30-40 dni, pobudniki predlagajo, da se referendum opravi 24. decembra 1995.

Vlada je 26. oktobra med drugim sprejela programski paket aktivnosti za približevanje Slovenije EZ in uresničevanje predpisane strategije. Vlada RS bo DZ predlagala, naj po hitrem postopku odloča o zakonu o sodniški službi. Pripravila je zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, sprejela je Poslovno poročilo Družbe za avtoceste v RS za leto 1994 ter dopolnjeni program za preprečevanje posledic rudarjenja v premogovniku v Idriji v obdobju od leta 1996 do 2006.

Med 28. generalno konferenco Unesca v Parizu se je od 25. do 27. oktobra slovenski minister za znanost in tehnologijo Rado Bohinc sestal z voditelji več sodelujočih delegacij, srečal pa se bo tudi z generalnim sekretarjem Unesca Federicom Mayorjem in francoskim ministrom za znanost Françoisom Bayroujem. V govoru pred udeleženci 28. zasedanja generalne skupščine OZN za izobraževanja, znanost in kulturo (UNESCO) je poudaril, da se Slovenija zavzema za aktivno sodelovanje pri oblikovanju takih vsebin v okviru Unescovih pristojnosti, ki prispevajo k viziji vzdržnega razvoja sveta za 21. stoletja in dajejo poudarek znanju, ustvarjalnosti in kakovosti. Po njegovih besedah morajo na teh vrednotah temeljiti predvsem razvojni modeli majhnih držav in narodov.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Nič novega pod soncem. Tako se razvija argentinsko življenje te dni, ko se marsikdo sprašuje, kam plovemo. Vlada je zapletena v nenehne notranje spore, opozicija ne najde prave smeri, gospodarstvo nenehno šepa, prebivalstvo pa v nemoči gleda ves razvoj, medtem ko križaučarja z vseh strani.

KDO JE KRIV

To je staro vprašanje. In v tem so si vse vlade enake. Pa naj segamo še tako daleč v zgodovino, nenehno se soočimo s tem vprašanjem, in odgovor je vedno isti: krivi so drugi. Te dni smo znova bili priče odmevom notranjih sporov v vladi. Kolikokrat smo na tem mestu že pisali o dejstvu, da se vladni možje ne morejo sporazumeti in ne najdejo poti miru in skupnega dela. Ker to dejstvo odmeva v javnosti in negativno vpliva na razvoj dogodkov zlasti na razvoj gospodarstva, se vlada hujuje in trdi, da vse to ni res, da je vse izum obveščevalnih sredstev.

Da je časopisje krivo slabega stanja v državi in notranjih problemov v vladi, je že stara pesem. Svoj čas jo je uporabljal predsednik Alfonsín, za katerega je tudi časopisje bilo glavni krivec vseh križev in težav. Po njegovem mnenju, če bi časopisi ne poročali, ne bi bilo slabih novic. Nekaj podobnega meni sedaj Menem, ko trdi, da si časopisje „izmišlja“ razne spore med vladnimi možmi. Da npr. med njim in ministrom Cavallom ni nikakih težav. In vendar ves svet ve, da Menem komaj čaka trenutka, ko bi se mogel znebiti sedanjega gospodarskega ministra.

Še več. Bistven namen potovanja v New York pretekli teden je imel namen prepričati ameriške gospodarske kroge, da je on sam garant gospodarskega „modela“ in da zamenjava ministra ne bi ničesar spremenila v argentinskem gospodarskem razvoju. V tem ni uspel. Najprej je imel kaj negativen sestanek z operatorji newyorške borze, ki so mu stavili vrsto vprašanj, na katera ni mogel kaj prepričljivo odgovoriti. Nekoliko boljši uspeh je imel na večerji s petnajstimi glavnimi podjetniki veleporacij, ki imajo svoje podružnice v Argentini. A to večerjo je pričel z zatrdilom, da v Argentini ne bo sprememb, zlasti, da ne bo sprememb v vrhu gospodarskega ministrstva.

Čudno to razmerje med predsednikom in ministrom. In posledica tega je negativen odmev v gospodarstvu. A še bolj negativno je, da vlada, ki je izvedla eno najglobljih sprememb v argentinskem življenju in gospodarstvu, ne najde načina, kako to spremembo dovršiti.

Menem je izvedel privatizacijo domala vsega, kar je država posedovala. Razlog za to je bila potreba, da se znižajo državni stroški. Deficitna podjetja so bila res rakana na državnem telesu, a Menem je privatiziral deficitna podjetja, pa tudi tista, ki so dajala dobiček. Istočasno še ni videti, da bi predsednik ali gospodarska ekipa resno posegli v državni ustroj in našli izid iz stanja, v katerem so državni stroški ne manjšajo, marveč se nenehno večajo. Te dni je v izredno zanimivem članku Luis García Martínez, ki je bil šef svetovalcev ministra

V Bruslju je 26. oktobra potekala slovensko-belgijska poslovna konferenca z naslovom Slovenija — vaš partner, ki jo je pripravil Belgijski-slovenski poslovni svet. Na konferenci je sodeloval slovenski minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak, ki je prispel na dvodnevni obisk v Bruslju.

Martíneza de Hoza zabeležil, da so leta 1990 državni stroški dosegli 54.000 milijonov pesov, medtem ko so leta 1994 dosegli 75.000, in to v dobi, ko je kupna moč denarja ostala nespremenjena.

Te dni je predsednik Menem izjavil, da ne zanika možnosti, da se znižajo plače državnim uslužbencem. In vendar večina resnih gospodarstvenikov trdi, da rešitev ne gre po tej poti, marveč je treba, da država postane resna, da se preneha z razsipanjem denarja, ki da gre v „socialnem namene“, pa tega nihče ne kontrolira, medtem ko vsi domnevajo, da ti nameni niso nič kaj „socialni“. Ves vladni napor, ves napor državnega ustroja bi moral težiti k temu, da se poveča produktivnost. Niso številke ti- ste, ki neko državo krepijo ali slabijo, marveč proizvodnja.

Tako so razumeli tudi ameriški podjetniki, ki so na omenjeni večerji Menemu „svetovali“, naj ohrani sedanjo smer gospodarskega delovanja, a da naj jo še „poglobi“; naj ne spremeni ničesar v gospodarski ekipi (ali bolj jasno, naj ohrani Cavalla); država da mora izvesti še nekatere spremembe in prilagoditve, zlasti glede državnih stroškov, spremembe, ki se jih večkrat ne izvede, ker so vse moči uprte v notranje spore, namesto da bi vsi vleкли v isto smer; in končno, rešiti problem brezposelnosti, ker jih tam na severu skrbi kaj bo, če socialni nemiri zadobe bolj nevarno obliko.

V NOTRANJOSTI GORI

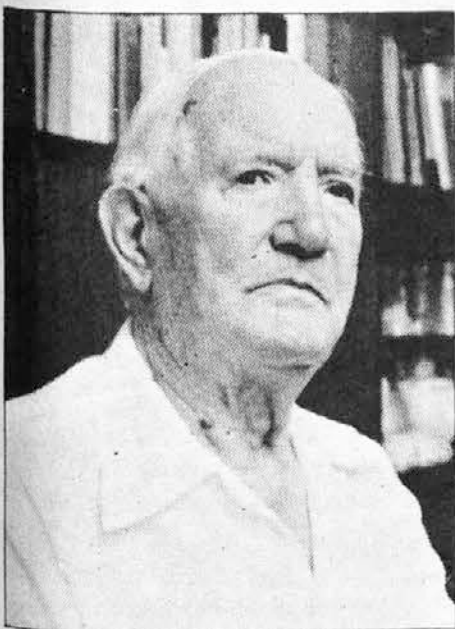
Ta zadeva socialnega položaja izgleda, da bolj skrbi v inozemstvu kot pa doma. Izgredi in protesti zadnjih dni v provincah Salta in Jujuy kot da vlade niso prizadeli, a v New Yorku so jih zabeležili. Ti dve provinci sta že tradicionalno nemirni, zlasti še, ker njih vlade nikdar niso bile kaj uspešne. V teh provincah ni večje industrije in izredno veliko prebivalstva se enostavno preživlja kot „državni uslužbenci“. V Jujuy npr. plače uradnikov predstavljajo kar 49,8% celotnega provincijskega proračuna. V Salta je zadeva še bolj pereča; tukaj gre za plače 59,9 odstotkov proračuna.

Takšen je v glavnem položaj po provincah. Ena izmed zadnjih študij v tej zadevi dokazuje, da gre na splošno v provincah kar 50,7% proračuna za plače. Najbolj uspešna v tem smislu je še provinca Buenos Aires, kjer gre za plače le 42,5% proračuna. Najbolj zapleten pa je položaj v Catamarki, kjer plače požrejo 61,5% proračuna. Temu stanju skuša vlada napraviti konec in minister Cavallo na vse načine pritiska na provincijske vlade, da bi izvedle potrebno spremembo v svojem ustroju. Seveda, glavno vprašanje je prav, kakšna bo socialna cena teh sicer potrebnih sprememb.

V takem stanju, ko je vsa pozornost uprta prav v gospodarski razvoj države, je javnost presenetila novica, da je bil v Mehiki aretiran argentinski gverilski vodja Gorriarán Merlo. Star 54 let, je domala vse svoje življenje preстал v ilegali. V 70-ih letih je organiziral ERP (Ejército Revolucionario del Pueblo — Ljudska revolucionarna vojska), ki je pisala svojo zgodbo z ognjem in krvjo. Udeleževal se je tudi mednarodnih gverilskih akcij. Sodeloval s sandinisti v Nikaragi in v Paragvaju organiziral uboj bivšega nikaragovskega diktatorja Somoze. V Argentini se je zadnjikrat pokazal, ko je gverilska skupina l. 1989 napadla vojašnico v La Tablada. Posledica napada je bilo 39 smrtnih žrtev. Sedaj bo prišla sodba nad tega človeka, ki je eden zadnjih zagrizenih zastopnikov ene izmed vojskujočih se skupin najbolj tragične dobe moderne argentinske zgodovine.

STA

90 let Rudolfa Smersuja

Malo slovenskih politikov je doživelo tako lepo starost, še manj pa v teh razburljivih letih, ki so slovenski narod pehali iz enega brega na drugega, pa če vzamemo to v prenesenem pomenu besede ali pa v dobesednem — z enega kontinenta na drugega.

Naš jubilar je spremljal že od mladih let politična dogajanja v domovini, pa ne samo kot opazovalec, ampak kot tudi aktiven organizator, voditelj, politik, pa tudi kulturni in in organizacijski delavec v skupnosti.

Naj še enkrat na kratko popišemo bogato življensko pot Rudolfa Smersuja. Rodil se je 19. oktobra 1905 v Ljubljani, kjer je tudi doštudiral na pravni fakulteti. Že od mladosti je sodeloval v mladinskih katoliških organizacijah, predvsem v Orlu. Približal se je tudi političnemu delu, predvsem v sindikalnih vrstah. Kot tak je postal soustanovitelj nove strokovne organizacije katoliškega delavstva Zveze združenih delavcev, ki jo je postavil na trdne in odločne katoliške temelje in seveda utrdil v boju proti komunizmu in sopotništvu, ki je že pred II. svetovno vojno pričel podtalno delovati predvsem v delavstvu in kulturništvu.

Njegovo delo je postalo zelo opazno in tudi v politiki so ga znali vrednotiti, tako da je leta 1933 v času Aleksandrove diktature postal član štirinajstoric, ki je tedaj bila v ilegali in od tam vodila Slovensko ljudsko stranko, ki je bila v javnosti prepovedana. Tako je z drugimi dosegel, da stranka ni propadla, temveč se še okrepila.

Posvečal se je zlasti organizaciji mladine in predaval na številnih političnih sestankih in tečajih. Iz njegovih poslušalcev je pozneje zrasla vrsta najboljših domobrancev. Leta 1938 je postal Smersu poslanec za ljubljansko okoličino in se je v beograjskem parlamentu ukvarjal zlasti z delavsko zakonodajo in njihovimi pravicami.

Tako je tudi popolnoma razumljivo, da je takoj po zasedbi okupatorja bil Smersu določen, da postane voditelj Slovenske zaveze, ilegalne organizacije SLS, ki se je pripravljala na oborožen odpor. Že dan po napadu je prevzel to mesto in ga vodil do leta 1943, ko je prevzel to mesto major Marko Bitenc.

Po koncu vojne in zmagi revolucije se je umaknil na Koroško, nato pa v Italijo, kjer je bil v taboriščih v Senigalliji in Barletti vodja taboriškega odbora. Leta 1948 je z družino emigriral v Argentino, kjer si je služil kruh kot uradnik ministrstva za javna dela, pozneje pa ministrstva za pravosodje do upokojitve.

Jubilant je poročen z Josipino Klančer, ki mu zvesto pomaga; ima štiri otroke, 10 vnukov in 6 pravnukov.

A glavni del njegovega neumornega ognja je veljalo še vedno Slovincem. V pr-

vih letih se je posvečal organizacijskim problemom, največ skrbi pa je posvetil Družabni pravdi, ki je v prvih letih družila strokovno katoliško delavstvo v emigraciji in izdajala istoimenski list, kjer je pogosto sodeloval.

Več let je bil odbornik Društva Slovencev, predhodnika današnje Zedinjene Slovenije. Imel je številna predavanja v raznih slovenskih domovih socialne, politične ali načelne vsebine.

Veliko njegovo delo pa je bilo nadaljevanje pred- in medvojne političnega dela. Še naprej se je udeleževal v Slovenski ljudski stranki v njenem načelstvu. Po smrti načelnika Miloša Stareta je postal predsednik Narodnega odbora kot človek, ki je dobro poznal strankarsko delo, obenem pa imel dobre zveze z ostalimi demokratičnimi strankami ter bil tako odličen voditelj političnega predstavništva naroda, ki se je zaradi komunistične diktature nahajalo v emigraciji. Njegovi nasveti in delo so bili odločilni pri najrazličnejših poslanicah tako Slovincem kakor mednarodnim dejavnikom, kjer je zatrjeval slovensko demokratično mišljenje ter se boril proti komunizmu, ki je vladal doma. Delo je opravljal z vsem trudom in uspehom, dokler Slovenija ni postala svobodna in samostojna ter je spet zavladala demokracija; tedaj se je SNO razpustil in prepustil delo doma izvoljenim naslednikom.

Druga njegova ljubezen v zadnjih časih pa je bil Slovenski dom v San Martinu, kjer je od vsega početka pomagal organizirati društvo in pozneje deloval kulturno na vseh področjih. Bil je tudi odbornik Hanželičevega počitniškega doma.

Tudi našemu listu je bil dolga leta v oporo, ko je v njem objavljaj najrazličnejše članke, komentarje, analize in zgodovinske spomine.

Slavljenec je tako svoje veliko delo opravljal v domovini, v izseljenstvu, tako v Argentini kot po svetu, in tudi njegova zasluga je, da smo Slovenci zunaj mej držav ohranili svojo narodno zavest in politično demokracijo, ki je pripomogla, da se je zrušil komunizem in da je lahko sedanja SKD združila z zgodovinsko SLS v izseljenstvu in tako postala naslednica nad 100-letne katoliške stranke v Sloveniji.

Jubilant, ki je tako globoko sodeloval in posegal v našo sedanost, je še vedno duhovno čil in svež ter spremlja dogajanja v domovini in med nami. Želimo mu še dolgo in sveže življenje zavednega in delovnega Slovence, ki opazuje, kako se njegovo delo nadaljuje in brsti tudi zaradi njegovega truda.

Čestital mu je osebno tudi državni sekretar dr. Peter Vencelj. Naj se mu v imenu vseh prijateljev, sodelavcev ter vseh Slovencev zahvaljuje tudi naš list in mu čestita in želi na mnoga leta.

TD

San, Martín, 19. oktobra 1995

Spoštovani gospod Rudolf Smersu, častni član Slovenskega doma v San Martinu!

Ob Vašem visokem jubileju Vam, dragi gospod, vsi sanmartinski rojaki iskreno čestitamo!

Z veseljem ste leto za leto zahajali v naš Dom. Koliko svojega časa ste posvetili prosvetnemu delu in se prizadevali za rast naše sanmartinske družine!

Hvala Vam za Vaš zgled zavednega in požrtvovalnega Slovence!

Vam in Vaši gospe želimo obilo zadovoljstva v krogu domačih.

V imenu organizirane skupnosti Slovenskega doma v San Martinu,

odbor

POTREBUJEMO ZNANJE IN MORALO

V sredo, 26. septembra popoldne je na teološki fakulteti v Ljubljani predaval profesor filozofije dr. Milan Komar iz Argentine. Dr. Komar se je po koncu druge svetovne vojne in zmagi revolucije umaknil v Argentino. Dolga leta je predaval na Katoliški filozofski fakulteti v Buenos Airesu, bil njen dekan in ustanovil svojo filozofsko šolo. Nedavno je po dolgem času prišel v staro domovino. Na povabilo dekana prof. dr. Janeza Juhanta je obiskal teološko fakulteto ter članom Filozofskega inštituta in drugim katoliškim mislecem govoril o idejnih vprašanjih krščanstva ter predstavil nekaj svojih pogledov na sodobni svet. Ta po njegovem preveč podlega racionalizmu,

ki je negacija uma in posledično tudi Boga. Dejavniki razvoja je človek, ne industrija. Pri tem so veliko bolj pomembne npravne sile kot pa snovne. Človek samega sebe odkrije, ne pa ustvari. Pozornost je potrebnejša krepost kot ustvarjalnost. Popolnosti ni brez lastnega deleža, popolnost je rast iz svojega. Živeti v sozvočju z univerzalnim. Prehudo nasprotovanje je vedno podreditiv. Po Komarju je bila marksistična dialektika brezosebna filozofija, ki je zanikala posamezno resnico. Zato se ni čuditi, da propad marksističnega nauka ne zanima nikogar.

(Družina, št. 41)

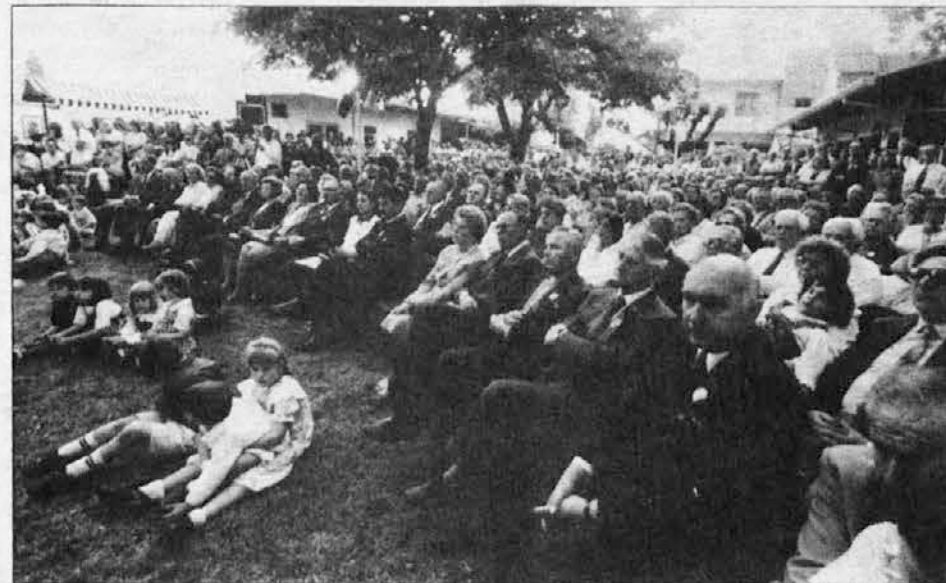
Slovenski dan na Pristavi

Dviganje zastav zjutraj na Pristavi.

Gostje med petjem državnih himen. V prvi vrsti od leve: prof. Tine Vivod, Emil Cof, Marjana Hribar Vivodova, Veselka Šorli Puc, Herman Zupan, Julija Prebil Zupanova, Metka Albrehtova, Janez Albreht, Mojca Prešern Jelenčeva, dr. Peter Vencelj, Albina Žonta Lobodova, prof. France Bergant, Mr. John Corsellis, Jože Škerbec.

Pogled na Pristavo, kamor je prišlo nad tisoč gostov.

SLOVENSKI DAN NA PRISTAVI V SLIKAH

Slavnost se je pričela s prihodom narodnih noš pod ombú.

Slavnostni govornik predsednik ZS Marjan Loboda.

Pozdrav drž. sekretarja dr. Petra Vencija.

Pozdrav diplomata prof. Matjaža Puca.

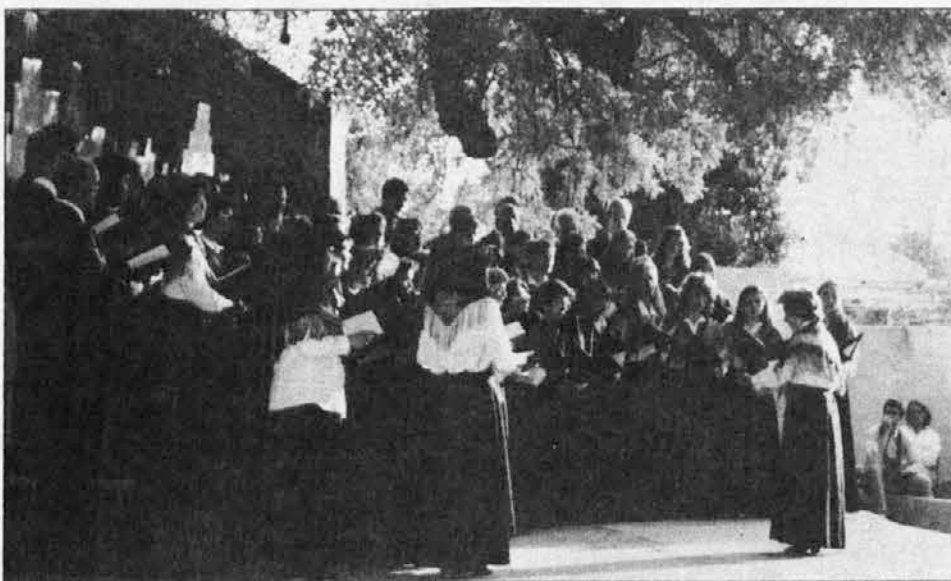
Folklorna skupina s Pristave pleše Dolenjski ples.

Logaški oktet tudi sodeluje na slavnosti.

Otroci osnovnošolskih tečajev iz vsega Velikega Buenos Airesa.

Gallus in Mladinski zbor iz San Justa.

Recitatorji raznih pesmi.

39. obletnica Našega doma v San Justu

Naš dom v San Justu je spet praznoval svojo obletnico ustanovitve. Dom, ki je eden največjih v Argentini in tudi ima bogato društveno življenje, saj se v njem zbirajo mladi in stari na veselice in kulturno delovanje, na petje in šport, je za naše slovensko življenje izrednega pomena.

Zato je njegov jubilej zajel Slovence iz vsega Velikega Buenos Airesa. Že dopoldan so prihiteli na mašo, ki jo je v sanhuški stolnici daroval delegat Jože Škerbec skupaj z župnikom Tonetom Bidovcem. Pri maši je pel Mladinski pevski zbor pod vodstvom Andreja Selana, okoli oltarja pa se je zbralo veliko število narodnih noš, ki so po maši skupaj z rojaki v povorki odšli v Dom.

Tam se je pričela slavnost z dviganjem obeh zastav in petjem obeh himen ter pozdravom predsednika Doma Janeza Albrehta. Veliko številnih gostov je nato ostalo na kosilu v spodnjih prostorih, ki so ga okusno pripravile tamkajšnje žene in dekleta. V prijetnem pogovoru so ostali še popoldan, medtem ko so zunaj mladi tekmovali v športu.

Popoldan se je pričel glavni kulturni program v veliki dvorani, ki je bila popolnoma zasedena. Glavni gostje so bili povabljeni v prve vrste. To so bili predsednik osrednjega društva Zedinjene Slovenije Marjan Loboda ter predsedniki ostalih društev in organizacij, ki so jih vse spremljali njihove soproje. Prisostvoval je tudi dele-

gat Jože Škerbec, njihov lokalni župnik Tone Bidovec, kakor tudi odpravnik poslov velepolaništva prof. Matjaž Puc z ženo Veselko ter častni konzul Herman Zupan z ženo, kakor tudi predstavniki drugih društev iz vse Argentine, predvojnih naseljenec in drugi gostje.

Večer je pričel predsednik Doma Janez Albreht, ki je pozdravil goste:

Zopet je leto dela za nami na rodovitni poti Našega doma. Če bomo tako složni kot do zdaj, bo še več uspešnih let. Obletnica Doma ni samo obletnica društva ali stavbe, je tudi obletnica naše velike družine, ki zahaja v Naš dom in se dobiva in srečuje s sorodniki in prijatelji.

Naši predniki, ki so gradili ta Dom, so želeli, da bi njihovi potomci imeli pod to streho boljše vzgojo, kot jim jo nudi zunanji svet, vsi skupaj se pa moramo zahvaliti našim prednikom in organizatorjem. Za ta dar si medsebojno obljubimo, da bo v tem Domu in v naši skupnosti še mnogo let donela slovenska pesem in lepša materina beseda.

Slavnostni govornik je bil dolgoletni odbornik in predsednik Doma Jože Miklič, katerega govor objavljamo kot uvodnik. Njegove besede so se nam vtisnile globoke v srce, za kar smo se mu tudi zahvalili s ploskanjem.

Kot glavni kulturni dogodek te slovesnosti je sledila igra Marija Stuart, ki jo je spisal Friedrich Schiller in režiral Frido Beznik, igrala pa jo je sanhuška mladina.

Tragedija Marija Stuart

San Justo je znan med nami, da vsako leto pripravi vsaj eno igro kvalitetne vsebine. Čez njegov oder so že šle slovenske narodne igre, zabavne in moderne, klasične in otroške. Ima kader mlajših izkušenih igralcev, ki so zmožni postaviti na oder tudi zahtevnejše igre. Seveda gre za to zahvala predvsem režiserju Fridu Bezniku in njegovemu umetniškemu občutku in trudu, ki ga vložijo v to delo.

Za obletnico Doma 22. septembra so pripravili klasično tragedijo Friedricha Schillerja Marija Stuart. Vsebina je vzeta iz angleške zgodovine nasprotstva med katoliško škotsko kraljico in protestantsko angleško Elizabeto. Vmes so vpletene še strah za izgubo prestola, vnani zapleti, dvorne intrige, glavna vsebina pa je očiščevanje Marije za mladostne grehe in egoistično hinavsko delovanje Elizabete.

V spremnem gledališki listu je natisnjena zgodovinska razlaga dobe in vsebine, da so se lahko gledalci orientirali v sicer njim neznanem okolju, kar je pripomoglo k razumevanju igre.

Glavno vlogo — Marijo Stuart — je odigrala mlada Nevenka Godec, ki smo jo prvič lahko videli v tako zahtevni vlogi. Vendar je to tako odlično izdelala, da smo bili kar presenečeni. Obrazna mimika, manjše geste, ponosno obnašanje, naravno in trenutno pismeno prednašanje teksta so pred nami ustvarili pravo sliko kraljice. V svojem prizoru očiščevanja, kesanja in poslavljanja pa je bila neprekosljiva. Njeno protiigralko — Elizabeto — je utelesila Cilka Bregar, ki je že nekaj let med glavnimi igralci v San Justu. Tudi njej je uspelo prikazati mogočno kraljico, ponosno, neod-

krito, poželjivo prestola, ki se v svoje namene poslužuje vseh sredstev. S samozavestno držo je v redu predstavila ta težki lik.

Tretjo glavno osebo — grofa Leicestra — je predstavil tudi dobro znani igralec Boštjan Modic, ki je prepričljivo prikazal neodločnega dvorjana, bojazljivega in spletkarskega. Drugega dvorjana, Mariji naklonjenega Talbota, je izdelal Tone Erjavc, ki žal že dalj časa ni nastopal. S svojo umirjenostjo je dobro prikazal človekoljubnost in modrost. Njegovega protiigralka — barona Burleigha —, kot strupenega sovražnika Marije, je s svojo tradicionalno dobro igro prikazal Janez Krajnik.

V ženskih vlogah se je odlikovala Kristina Jereb Qualizzova, ki je zelo prepričljivo in odlično utelesila dojljo, posebej še v prizoru poslovitve. Čuvarja ječe je z močjo zaigral Marko Rezelj in ga prikazal kot poštenega a vestnega čuvarja.

Vsi ti igralci so že večkrat odigrali glavne vloge in tudi sedaj popolnoma zadovoljili gledalce. Poleg njih pa so nastopali v stranskih vlogah še drugi, ki so tudi vestno podali svoje vloge. Gregor Modic je prikazal mladega idealista Mortimera, ki ga premagajo dvorne intrige. Kot dvorjani so Franci Grilj — grof kentski, Toni Rovin kot državni tajnik in Andrej Grilj kot prijatelj mirno in dostojno predstavili manjše vloge.

Med osebjem kraljice Marije so presunljivo zaigrali slovo komornica Nuška Belič Drakslerjeva, zdravnik Matjaž Ravnik ter majordom - duhovnik Janez Jereb. Sodelovali so še kot paž Albi Klarreich ter vojaki Tone Adamič, Janez Jereb, Pavel Selan in Damjan Urbančič.

Pri vseh moramo poudariti odlično
(Nad. na 6. str.)

Kar more, to mož je storiti dolžan

(Nad. s 1. str.)

pričevanja o naši usodi so nas ponovno privedli do ustanavljanja pevskih zborov, farnih odrov in celo šole, imeli pa smo prostore v tukajšnjih cerkvah. Kmalu smo uvideli potrebo po skupnih Domovih, kjer bomo lahko mirno opravljali vso to dejavnost. Začeli smo jih graditi in neredki so bili primeri, ki so polovico svojih prihrankov namenili za lasten, drugo polovico pa za skupni Dom.

Bogato je življenje v teh slovenskih centrih, kar gre zasluga predvsem našim poštvalnim učiteljicam, saj nekatere poučujejo že skozi 40 let in to brezplačno. Je možno v današnjem potrošniškem svetu misliti na tak idealizem in še to celo, da so po večini že tukaj rojene in celo iz narodnostno mešanih zakonov. In naši kulturni in javni delavci ter ustvarjalci, ki se žrtvujejo, da nam posredujejo lepo slovensko besedo v petju in igri, kot bomo videli v naslednjih trenutkih.

In naša mladina? Več kot 150 nastopajočih slovensko govorečih mladih na zadnjem mladinskem dnevu je naše bogato plačilo za 39-letno delo po naših Domovih.

Doživljamo še druga presenečanja. Na nekem družinskem srečanju je oče govoril s sinom po špansko. Približala se je triletna vnukinja in rekla: „Veš, stari ata, ti ne smeš tako govoriti, tako lahko govori samo moj drugi star ata Roberto.“ (Argentincec, poročen z Gorenjko). Tako presenečenja so sad naše narodne vzgoje, sad naših neustrudnih učiteljic, kulturnikov in javnih delavcev.

Ne moremo nadaljevati z našimi spomini ne da bi se spomnili naših duhovnikov. Saj so bili naši zvesti spremljevalci in tolažniki v najtežjih trenutkih našega življenja. Ko so naši bratje trpeli v mučeništvu, so z njimi molili in jim dajali odvezo, ko smo stopali na begunsko pot so nas tolažili in vzpodbujali, ko smo se znašli v tujini so bili zopet oni, ki so nam stali ob strani pri graditvi naše organizirane skupnosti. Zgodovinar bo moral priznati, da so bili prav duhovniki tisti, ki so veliko pripomogli k ohranitvi slovenskega naroda. Izredno pa smo bili veseli naše nedo-

visne slovenske države in njenega čeprav počasnega prehoda v pravo demokracijo, za katero so dali svoja življenja tudi naši bratje. Vedno več je rojakov, ki obiskujejo svojo in domovino svojih staršev. Veseli pa smo tudi obiskov, ki prinašajo zdrav sok iz domovine, kot smo bili priče na včerajšnjem koncertu Logaškega okteta. Dobrodošli med nami; želja naša je, da bi bilo vaše kratko bivanje nam v spodbudo, vam pa v prijetno doživetje.

Pred leti je bil med nami slovenski pevec. Ko se je vrnil, je v tamkajšnjem časopisu zelo lepo opisal svoja doživetja. Ob letošnjem obisku Slovenije pa je enemu izmed organizatorjev izjavil, da mu še danes nekateri prijatelji ne odpustijo, da je šel v Argentino med „ta bele“. Pred kratkim pa smo brali v našem tedniku ogorčenje naše mlade umetnice, ki je ob obisku domovine svojih staršev slišala: „...da se otroci fašistov sprehajajo po Ljubljani“.

Komunistično enoumje zapustilo tako globoke rane, da še ne moremo misliti na dostojen prekop zemeljskih ostankov našega vojaškega voditelja, ki je bil velik narodnjak, saj je reševal slovenska življenja pred tremi totalitarizmi. Isto pričakujemo za pok. duhovnega voditelja, ki nas je nenehno opozarjal na prihajajočo nevarnost.

Kako dolga bo pot do narodne sprave. Nimamo sovraštva ne želja po maščevanju ali revanšizmu, toda biti moramo nenehni pričevalci resnice in borci za pravice, biti do drugače mislečih strpni in razumevajoči. Vcepljati moramo našim potomcem čut odgovornosti in poštenosti, vcepljati slovensko marljivost in iznajdljivost. In ko bo že pri marsikomu pozabljena slovenska beseda, bo ostala zavest, da izhaja iz rodu, ki ga je Bog položil v osrčje Evrope in ki je v svoji več kot tisočletni zgodovini stalno dokazoval, da „vse je vihar razdjal, narod pa vedno stal“...

Ne bo nam dano počivati v rodni grudi, toda ko bodo polagali naša trupla v zemljo domovine naših sinov in vnukov bomo odhajali v sladki zavesti, da smo v polni meri spolnili pesnitev našega velikega pesnika, ki pravi: „...ne le kar velela mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan“.

Zgoraj: Razgibana scena zajetja Mortimera. Spodaj: Vsi igralci, desno tudi režiser Frido Beznik in scenograf Tone Oblak.

John Corsellis: Kako so Rdeči križ ter oporečniki vesti pomagali v Vetrinju

John Corsellis pozdravlja Slovence na Slovenskem dnevu.

V predavanju J. Corsellis pri Slovenski kulturni akciji je govornik pred polno dvorano najprej nakazal, kako je primarij Valentin Meršol reševal slovenske begunce (o tem smo že pisali), nato pa je pokazal še druge napore:

Nekaj se je pač še moralo dogajati za kulisami. S tem pa pridemo do zdaj še neobjavljenih dokumentov. Prvi je poročilo, ki sta ga poslala mesec kasneje v London na glavni urad Friend Ambulance Unit (FAU = kvekerska organizacija, v kateri so služili oporečniki vesti med vojno) dva člana te enote:

„Vojaška vlada ima tudi oddelek za razseljene osebe (DP), ki ga vodi polkovnik Dufour. Dufour in g. Selby-Bigge sta dobra prijatelja. Selby-Bigge opisuje v svojih spominih, kako sta že prej v Italiji tesno sodelovala več mesecev pri ustanavljanju in vodenju taborišč za begunce tako, da DP oddelek in angleški Rdeči križ odlično sodelujeta... Rdeči križ (RK) in FAU sta prišla na to ozemlje še preden je bila vojaška vlada imenovana... Ni dvoma, da so se v tem času vsi neizkušeni delavci v teh organizacijah dobro uvedli v svoje delo...

V zvezi s tem je treba omeniti, kako je poseg RK/FAU uspešno preprečil zelo resno uradno napako in veliko krivico. Pearson in Miss Cooper (vodji RK in FAU) sta naglo zbrala vsa pričevanja in jih predstavila Selby-Biggeju. Selby-Bigge in Pearson sta potem takoj šla na poveljstvo 8. armade, kjer sta poročala šefu vojaške vlade in šefu armadnega štaba. Generala so dej-

Marija Stuart

znanje vloge (kar večkrat pri nas ni običajno), tako da so nekateri govorili celo prehitro. Tako režija kot posamezne izdelave vlog in prizorov so delo prikazali zelo dinamično, nepretrgano, razgibano in napeto, tako da je srčka drame prišla do izraza v zavest in srce gledalcev.

Poglavje zase je scena Toneta Oblaka. Prav mojstrsko je izdelal tri mogočne scene, ki so popolnoma odgovarjale delu, in kar je bolj padlo v oči, jih tudi pri odprtem zatemnjenem odru v nekaj minutah zamenjal, tako da potek ni trpel. Mojstrsko.

K odlični osvetljavi in ozvočenju sta kot vedno pripomogla Pavel Malovrh in Janez Jereb s precizno in moderno aparaturo.

Poudariti moram, da že dolgo vrsto let nismo videli na kakem naših odrov tako dobro izdelanega in igranega dela, ki bi se glo publiki do srca, obenem pa doseglo tako perfektnost.

Hvala režiserju, scenografu, glavnim in stranskim igralcem ter Našemu donu za ta užitek.

TD

stva pretresla in prepričala in je takoj izdal povelje, da noben DP ne sme biti vrnjen proti svoji volji. Očitno je, da mora ta zgodba ostati zelo zaupna, je pa odličen primer, kako prostovoljne organizacije (kot RK in FAU) morejo uspešno poseči in doseči zelo zaželene rezultate v uradni politiki. Največja zasluga pripada Pearsonu za način, kako se je lotil te zadeve.

Drugi dokument pa so spomini, ki jih je napisal sam Selby-Bigge. V uvodu opisuje svoj prihod v Avstrijo s svojimi sodelavci. Med temi je bilo 25 članov FAU:

„Velik vtis so naredili name zaradi svoje skromnosti, inteligence in pripravljenosti za delo. Na nekem polju je takrat živelo kakih 6500 Slovencev z družinami v kolibah, narejenih iz drevesne skorje in vej, s konji, privezanimi zadaj. Oskrbeti jim prehrano in pregnati uši je bilo vse, kar je bilo ob tem času mogoče narediti zanje.

Kmalu je prišlo do resnih zapletov v taboriščih petega korpusa in tudi v onih, ki jih je vodila vojaška vlada. LJUDJE SO BILI VRAČANI S SILO NA NAJBOLJ NEKOMPETENTEN NAČIN. Slovenski četniki (sic!) in civilisti, ki so bežali pred Titom, so bili transportirani prek meje; veliko jih je bilo vzetih iz taborišč pod pretvezo, da bodo prestavljeni v neko drugo taborišče, in naloženih na vlake, ki so šli v Jugoslavijo. Nekaj teh ljudi je ušlo in so se vrnili v taborišče s strašnimi pripovedmi o pokolih in nasilju. V Vetrinju je pričelo žalovati vse taborišče s strašnimi pripovedmi o pokolih in nasilju. V drugih taboriščih, kjer je bilo nastanjenih več narodnosti, se je strah širil, kadar so vojaki s palicami v rokah začeli zbirati ljudi za Transporte.

Moji sodelavci so postajali čedalje bolj nemirni; eden od nadzornikov je grozil, da bo odpovedal; vodja skupine FAU je izjavil, da njegovo moštvo ne bo delalo v teh razmerah; kamor sem šel, sem videl razočaranje na obrazih svojih sodelavcev. Gledano z našega stališča smo bili v nemogočem položaju; vojaški častniki in njihovo moštvo prav tako niso bili zadovoljni. Zbral sem nekaj podatkov in napisal poročilo svojemu predstojniku v Rimu z zaključkom, da »angleška cona v Avstriji ni primerna za delovanje RK.« Vzel sem s seboj Daveja Pearsona in sva se v hudem dežju odpeljala v Udine; prispela sva tja vsa mokra in nerazpoložena.

Šef vojaške vlade (letalski admiral Benson, po naključju tudi osebni prijatelj Harolda Macmillana, političnega svetovalca maršala Alexandra) in njegov pomočnik sta bivakirala v bližini armadnega glavnega štaba. Moje poročilo o položaju ju je močno razburilo, a sta me dovolj dobro poznala, da sta mi zaupala. Prosila sta me, naj zadržim pismo, dokler ne ugotovita, kaj bi bilo mogoče ukreniti. Pomočnik je poklical pomočnika šefa upravnega oddelka (DAAG) in ga prosil, naj pride na pogovor; hkrati pa mi je svetoval, naj govorim popolnoma odkrito.

DAAG je vzel zadevo resno in rekel, da bo o tem še isti večer obvestil štabnega šefa (štabni šef je bil generalni major sir Henry Floyd, ki je imel pred nedavnim kot poveljnik »Floydforce« nekaj slabih izkušenj s partizani v Jugoslaviji). Prosil me je, naj se vrnem naslednje jutro. Zjutraj nama je DAAG povedal, da se želi štabni šef z nama osebno pogovoriti, in naju je peljal do njegovega karavana na vrhu griča. Po njegovem mnenju je šlo za zelo resen problem in me je prosil, da sme pokazati dokument armadnemu poveljniku generalu McCreeryu z razumevanjem, da to ni uraden postopek.

Potem sva se z Davejem vrnila v Celo-

vec. Za Daveja je bila to prva priložnost, kjer je videl, kako RK sodeluje z višjimi funkcionarji, in je bil zelo presenečen nad hitrostjo in neuradnim postopkom. Isti večer je nekaj pozneje potrkal na moja vrata neki častnik in mi sporočil, da me armadni poveljnik želi videti ob 11 dopoldne. Dufour je poškilil čez svoj kozarec in rekel: »Za božjo voljo! Kakšen človek! Ti se podajaš naravnost v volčji brlog!« Vprašal sem ga, ali ne bi on prav tako ravnal na mojem mestu?

Zgodaj zjutraj sem se napotil v Udine. Armadni poveljnik se je takoj lotil jedra problema in sva 40 minut razpravljala o zadevi. K eni točki nisem imel kaj pripomniti in sem moral sprejeti njegov ukor. Vprašal me je, zakaj nisem o problemu govoril s komandantom korpusa generalom Keightlyjem? Odgovoril sem samo, da sem se držal lestvice pristojnosti vojaške vlade.

Nato mi je na široko razlagal vojaški položaj in nujnost, da se določeni prostori brez odloga izpraznijo. V takih okoliščinah je nujno, da pride do prenatrženih odločitev in da se zgodijo krivice. Toda moja glavna teza je sprejel. Zagotovil mi je, da ne bo nobenega nasilnega vračanja več, in sploh nobenega vračanja brez primerne vloga vojaške vlade.

Moji sodelavci so bili navdušeni nad uspehom mojega posega. Mene je pa še vedno skrbelo, kako bo reagiralo poveljstvo petega korpusa. Dva dni kasneje pa me je poveljnik korpusa povabil na kosilo v svoj urad in me zelo prijazno sprejel. S kozarcem v roki sva se pogovorila. Svetoval mi je le, naj v prihodnje o vsakem problemu razpravljam naravnost z njim ali z njegovimi pomočniki. Ker je bilo tam zbrano vse osebje, sem vedel, da bodo RK odslej vrata odprta; res so nam poslej pomagali pri vsem našem delu.

Vse to nam pomaga razumeti dogodke. Toda Selby-Bigge je o sestanku, ki naj bi ga bil imel s poveljnikom korpusa, povedal sodelavki Lady Falmouth, katero je opisal »živahno osebnost s prijetno prebrisanostjo in mladostnim smislom za humor«. To njegovo pripoved pa je težavno, če že ne kar nemogoče, uskladiti z opisom, ki ga je zapustil v svojih spominih. Štirideset let kasneje je Lady Falmouth — takrat že vdova — povedala to zgodbo Tolstoyu. Selby-Bigge ji je pričel pripovedovati zgodbo o nasilnih vrnitvah in takole nadaljeval:

„Kmalu za tem ko so jih odpeljali, se je eden od njih vrnil in povedal, kako so jih postavili pred zid in postrelili — na vsak način so bili likvidirani. Človek, ki je ušel, je svetoval svojim prijateljem: Naredite karkoli, samo ne pojdite tja! Ko je prišel čas za naslednji transport, so se uprli. Postal je zelo nerodno v taborišču. Nihče več ni šel. A oni (najbrž poveljnik taborišča) so poročali na poveljstvo korpusa Keightlyju, da ljudje nočejo več na Transporte.

Keightly je poklical Selby-Biggeja, ki je bil tam predstavnik RK in se je prav dobro razumel s temi ljudmi (begunci, katere so vračali) in so poslušali njegove nasvete. Keightly mu je rekel, naj beguncem svetuje, da gredo nazaj. Selby-Bigge je odgovoril, da tega ne more storiti, kajti od tam dobljena poročila kažejo, da so iz prve roke, in RK ne bi mogel kaj takega storiti. Ne morejo svetovati ljudem, naj naredijo nekaj, česar nočejo storiti, nekaj, kar je očitno zelo hud.

Keightly pa je vztrajal, rekoč, da je to višje povelje, in ko je Selby-Bigge odklonil, je rekel: »To je ukaz!« Selby-Bigge pa je odgovoril: »Mi je zelo žal, a vi niste moj predstojnik. Jaz sem sodelavec RK in tega ne morem storiti.« Nato je Keightly izjavil:

»No, prav, boste morali biti pa odstranjeni«, in ga je poslal nazaj v Anglijo. Selby-Bigge je odgovoril: »Prav, razumem. Šel bom v Anglijo in vse povedal našim ljudem. Tega (zahtevati od beguncev, da se vrnejo) vseeno ne morem storiti.« S tem je bil pogovor končan, a ko je Selby-Bigge stopal skozi vrata, je Keightly rekel: »No, prav, pa ne bodo šli.« In jih niso več vračali.

Selby-Bigge je to povedal svoji kolegici Lady Falmouth kmalu po dogodkih, kajti z njo je mogel govoriti odkrito in zaupno. Drugo, bolj nedolžno verzijo je napisal za svoje spomine v upanju, da bo objavljena in ni želel povzročiti zamer. 16. junija je šef štaba 8. armade poslal Selby-Biggeju pismo s potrdilom McCreeryjevega ukaza. Kopije tega pisma so bile razdeljene vsem sodelavcem RK in FAU v vednost.

Ta uspešni izziv beguncev, častnika vojaške vlade in civilnih sodelavcev človekoljubnih organizacij nasproti na videz vsemogočnemu vojaškemu poveljstvu ni rešil življenja samo šestim tisočim beguncem v Vetrinju, temveč — kakor že omenjeno — še mnogim tisočim več.

Izjava SKD

Mednarodna komisija SKD je 26. oktobra razpravljala o aktualnem zunanjepolitičnem položaju Slovenije, potem ko je minister Thaler parlamentarnemu odboru za mednarodne odnose predstavil t. i. non-paper o ureditvi vprašanja nepremičnin esulov. Komisija negativno ocenjuje zlasti način delovanja izvršilne oblasti, ki pred poslance ni prišla z jasnimi predlogi. Komisija zavrača prelaganje odgovornosti na državni zbor, še posebej, ker iz ministrovega nastopa pred Odborom za mednarodne odnose ni bilo razvidno, kakšno je uradno stališče vlade.

Mednarodna komisija SKD izraža svojo zaskrbljenost in se sprašuje o odgovornosti nosilcev zunanje politike, saj leto dni po Ogleju in leto dni, odkar je na čelu ministrstva za zunanje zadeve novi minister, kljub obljubam in napovedim ni prišlo do napredka v ureditvi odnosov z Italijo in Hrvaško. Slovenska zunanja politika se je znašla v slepi ulici in očitno ne zna urediti odnosov s svojimi sosedi. Nekateri nastopi zunanjega ministra v javnosti niso v skladu z uveljavljenimi navadami v diplomaciji in ustvarja slabo podobo državi. Takšna politika vzbuja upravičen sum, da ne gre le za dejansko nelahko vprašanje odnosov z Italijo, ampak, da pridobivajo na moči tiste politične sile, ki si ne želijo v EZ.

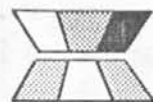
Komisija opozarja, da je prizadeto izvajanje koalicijske pogodbe v njenem zunanjepolitičnem delu, ki pravi, da mora Slovenija napredovati proti Evropski zvezi vsaj s hitrostjo držav višegrajske skupine. Komisija bo zato predlagala predsedniku SKD in Izvršilnemu odboru SKD, da razmisli o ukrepih, ki bi privedli k uresničitvi tega dela koalicijske pogodbe.

Mogoče vas bo zanimalo zvedeti, da...

— da so lani na Češkem izdali okrog 400 pesniških zbirk, kar kaže, da se Čehi prav tako mahnjeni na pesnikovanje kot Slovenci...

— da so vsi vidci v Medjugorju razen Vike poročeni...

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

LJUBLJANA — Skupku knjig, ki preučujejo izvor slovenskega naroda, sta se pridružili še dve. Prva je knjiga Ivana Tomažiča z Dunaja z naslovom Etruščani in Veneti, Joško Šavli pa je pripravil knjigo Slovenija, podoba evropskega naroda. — Avtorja zagovarjata tezo, da predniki slovenskega naroda ne izhajajo iz slovenskega Zakarpatja, ampak da so že mnogo prej prebivali na slovenskem ozemlju.

PORTOROŽ — Flavtistka Irena Grafenauer je imela svoj prvi mednarodni mojstrski festival. Na njem je vežbala čez trideset mladih flavtistov iz Slovenije in drugih evropskih držav. Zaključili so seminar s koncertom, na katerem so nastopili vsi flavtisti, koncert pa je posnel Radio Koper.

BLLED — Turistična zveza Slovenije druži danes 363 turističnih društev, so povedali na prireditvi ob 90-letnici ustanovitve. Takrat se je imenovala Deželna zveza za povzdig ptujskega prometa in je v svojem prvem letu združevala 22 turističnih ali opeševalnih društev.

KOPER — Tovarna mopedov pošilja razstavljene mopede v zabojskih na Kitajsko. Tam jih sestavijo, polakirajo, dodajo 10 do 15 odstotkov lastnega materiala in hitro prodajo. Letos jih bo Tomos na ogromni kitajski trg oddal 15.000, za prihodnje leto računajo okoli 40.000, kasneje pa še več. Na Kitajskem moped ne sme imeti motorja, ki bi imel več kot 36 cm. Tomos ga je hitro razvil in bil dobro sprejet med kitajskimi kupci.

BORIHA PRI ROSALINCAH — V tej metliški vasi so pred leti Romi zasedli nivo, dva vinograda in si prilastili del gozda. Lastniki niso mogli nič, država jim ni stopila na prste. Zdaj skušajo to urediti. Zemlja, kjer stoji naselje, bo postala občinska last, kjer bodo uredili vodovod in sanitarije. Vinograda bosta lastnika prodala občini, saj vesta, da ju tako in tako ne bosta dobila nazaj. Del gozda, ki je last metliške župnije, bodo razparcelirali in podarili vsaki romski družini, župnija pa zahteva, da občina postavi ograjo med ciganskim naseljem in njenim gozdom, ga očisti in prepreči sekanje v njem.

NOVA GORICA — Mestna občina Nova Gorica in Inštitut Jožef Štefan sta ustanovila prvo slovensko privatno fakulteto: Fakulteta za znanosti o okolju. Na njej bo najprvo samo podiplomski študij in sicer v angleščini, predvsem v naravoslovju, biotehniki, farmaciji in medicini.

KRANJ — Kantavtor Andrej Šifrer je izdal svojo drugo letošnjo ploščo oziroma kaseto. Osemnajst pesmi pod skupnim naslovom Življenje je drag šport je nastajalo na počitnicah v Kaliforniji. Drugi naslovi pesmi so še: Moja čebela, Ko bom umrl in Nihče ne trdi.

LJUBLJANA — Dots Record, podjetje s ploščami in kasetami kantavtorja Tomaža Domiclja, si je omislilo potujočo prodajalno plošč. Z njo bo obiskovalo kraje po Sloveniji, kjer bodo množične prireditve, kot so sejmi, žegnanja, veselice in podobno. V prikolici bo več kot 5.000 kompaktnih plošč, 1.500 kaset ter še nekaj starih vinilnih plošč (LP).

LJUBLJANA — Pred dvema letoma je bil ustanovljen INKO, društvo za pomoč inkontinentnim osebam (ki imajo težave z zadrževanjem urina in blata). Pred mesecem so imeli prvi občni zbor in predlagali, kaj vse so naredili v pomoč tem osebam. V društvu je že okoli petsto članov med bolniki, zdravniki, negovalkami in sestrami. Njihovi pregledi pravijo, da ima skoraj vsak dvajseti Slovenec težave z uhajanjem seča ali z zadrževanjem blata.

LJUBLJANA — Ministrstvo za okolje in prostor je poročilo o stanju okolja v Slove-

niji dodalo seznam največjih industrijskih onesnaževalcev. Tako naj bi z žveplovim dioksidom najbolj onesnaževali v kršnem Videm Papir, kidričevem Talamu (tovarna aluminija), Topilnica svinca Mežica, Komunalna energetika iz Ljubljane in Cinkarna Celje. V kategoriji termoelektrarn pa prednjačijo Šoštanj, Trbovlje in Ljubljana. — Kar se tiče voda pa parvijo, da so v zadnjih letih tekoče vode čistejše, pri podtalnicah in izviri pa ni bilo zaznani kakih sprememb na boljše.

LJUBLJANA — Pred tremi leti je bila ustanovljena nekonvencionalna komorna skupina, ki jo sestavljajo violina, viola in čelo, ki igrajo znane skladbe v priredbah njihovega producenta Gregorja Strniša. Naslov skupine je All Capone štrajh trio.

CELJE — Na plesnem tekmovanju Alpe-Jadran v italijanskem Vidmu so sodelovale gojenke srednjih baletnih šol in plesalk sodobnega plesa v starosti med 14. in 21. letom. Žirija je dodelila posebno pohvalo za koreografijo plesalk celjske skupine Akt-Harlekin in za koreografijo in dramaturgijo koreografu celjskega Studia za ples.

LJUBLJANA — Muzejski vlaki so praznovali deset let voženj. Prva vožnja je bila od Jesenic do Mosta na Soči z lokomotivo iz leta 1917 in sedmimi vagoni. Sčasoma so popravili in spravili v tek vsega skupaj pet lokomotiv in dvajset vagonov, ki so razporejeni v pet vlakov. Za desetletnico sta visoke goste popeljala dva vlaka: eden iz Ljubljane do Kanala, drugi iz Maribora v Prevalje.

LJUBLJANA — Pet novih priložnostnih znamk je izdala slovenska pošta. Posvečena so: slovenskim skavtom in tabornikom, dve slikarju Francetu Kralju (s slikami Smrt genija in Konjska družina), petdesetletnici Združenih narodov in Svetovni organizaciji za kmetijstvo in prehrano — FAO. Do konca leta bo pošta pripravila še eno izdajo priložnostnih znamk.

MARIBOR — Število zasvojenih s trdimi mamili naj bi bilo v Mariboru okoli tristo, starih med trinajst in trideset let. Zdravljenje v domačem mestu je nezadostno, zato skušajo bolnike pošiljati v francosko terapevtsko skupnost le Patriarche, kar pa ni vsem dosegljivo; ob vstopu je treba plačati 1.500 mark, mesečno pa še 600 mark (zdravljenje lahko traja več kot dve leti). Zato je v začetku oktobra pričel delovati mariborski Center za pomoč odvisnim od droge.

Osebne novice

Rojstvi: 20. oktobra je bil rojen v Caserolu Martin Aleksander Žagar, sin Danijela in Marjete roj. Gerkman.

Družini inž. Marka Gaserja in ge. Ane Marije roj. Rant se je 26. oktobra rodila hčerka Valerija Sabina.

Staršem najlepše čestitke!

Poroka: V petek, 27. oktobra sta se poročila v cerkvi Marije Pomagaj France Rozman in Aleksandra Mugerli. Za priči sta bila ženina sestra Ana Marija Rozman in nevestin brat Franci Mugerli; poročil pa ju je Franc Cukjati.

Novoporočencema najlepše čestitamo!

Nova diplomantka: V kolegiju Santo Domingo je končala študije Ina Urbančič roj. Durič in postala učiteljica.

Čestitamo!

Slavnostni koncert Logaškega okteta v Slovenski hiši

Nekako na sredi svoje glasbene turnee po Argentini je v nedeljo, 15. oktobra imel Logaški oktet svoj slavnostni koncert v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Razkošno okrašen oder (Tone Oblak, Andrejka Hrovat, Ivan Smole, Damjan Ahlin in Bogdan Magister), že v nadihu prihajajoče pomladi, je bil pravšen okvir pričakovanju in razploženju slavnostnega programa, čigar drugi del je Logaški oktet posvetil mamici za njihov praznik. To nedeljo je namreč vsa Argentina slavila materinski dan.

Pavči Maček-Eiletz je v imenu Pripravljalnega odbora uvodoma naslovila na oktetovce in vse navzoče topel pozdrav: „Lepo pozdravljam diplomatske predstavnike Republike Slovenije, predstavnike dušnega pastirstva in vseh ustanov slovenske skupnosti v Argentini, ter še topel objem vsem našim mamicam. Prisrčen pozdrav našim logaškim fantom, ki so nam s svojo pesmijo želeli pričarati delček naše domovine onkraj oceana.“

Spomin se mi izgublja v domačo vas, „dolgo vas“, kot so jo takrat imenovali: dišeč lipov drevored, zasajen še v času Ilirije, ki je trudnemu popotniku dobrohotno ponujal svojo razkošno senco v vročih dneh, bleščeča žitna polja na obeh straneh ceste, poljska znamenja in „bohki“ na križiščih, ubrano potrkovanje zvonov. Skrivnostno je potopljena v svoje kraške globine in skalovje z izginjanjajočimi potoki, a grozeče razburkanimi ob deževnem času. Vidim jo obdano s ponižnimi griči in močnimi smrekovimi gozdovi, ki nesebično podarjajo svoje bogastvo; od divjačine do gob in jagod, lešnikov in malin, od božičnih drevesc in mahu za jaslce, do krhkih zvončkov in podleskov in čudovitega petja ptic.

A le prislunimo petju logaških „ko-

sov“ tu na tem slovenskem otoku pod Južnim križem in sanjamo o čarobni deželici tam pod Triglavom, ki je tudi naša, čeprav oddaljena, a toliko bolj hrepenena in ljubljena.“

Velja pripomniti, da se je koncerta udeležilo številno glasbeno zahtevnejše občinstvo, ki je po aplavzu in pritrditvam sodeč hvaležno sprejelo podajanje koncertnega programa Logaškega okteta. Koncert so počastili s svojim obiskom: predsednik Zedinjene Slovenije Marjan Loboda z gospo, delegat dušnih pastirjev Jože Škerbec, častni konzul Republike Slovenije v Argentini Herman Zupan z gospo in predsednik Slovenske kulturne akcije arh. Marjan Eiletz v spremstvu vseuč. prof. dr. Helge Glušič iz Ljubljane.

Po glasbenem pozdravu Okteta z Ubalda Vrabca Prešernovo Zdravljico, je v imenu krovne organizacije Zedinjena Slovenija spregovoril njen predsednik Marjan Loboda. V svojem pozdravu je naglasil pomembnost in željo po takih obiskih iz Slovenije, saj nam prinašajo plemenitost in najlepše iz slovenske kulturne zakladnice: našo pesem. Po zaključnem koncertu, ko je Logaški oktet daroval vodstvu Slovenske hiše grafiko iz Valvazorja: podoba nekdanjega Logatca, je delegat Jože Škerbec izročil pozdrave in zahvalo rojakom v domovini.

Napovedovalec in uvajalec koncertnega programa Marcel Štefančič je z izbranimi besedami in bleščeči slovenščini predstavil koncert: J. P. Gallus: Libertas animi in Ascendit Deus, P. I. Čajkovski: Otče naš, L. van Beethoven: Večerna, A. Foerster: Večerni ave, G. Ipavec: O mraku in Planinska roža, A. Foerster: Gorenjci. Drugi del je obsegal naslednje pesmi: J. Kranjec: Lep spomin, Z. Prelovec: Bela breza, D. Jenko: Na tujih tleh, D. Adam: Prišla bo pomlad in Sem zaljubljen bil, F. Juvenec: Lušno je v igred, J. Gostiša: Če se bom ženil, D. Bučar: Pleničke je prala, J. Jez: Eno pesem peti. Kot dodatek pa še: Caminito del Indio in Čej so tiste stezice.

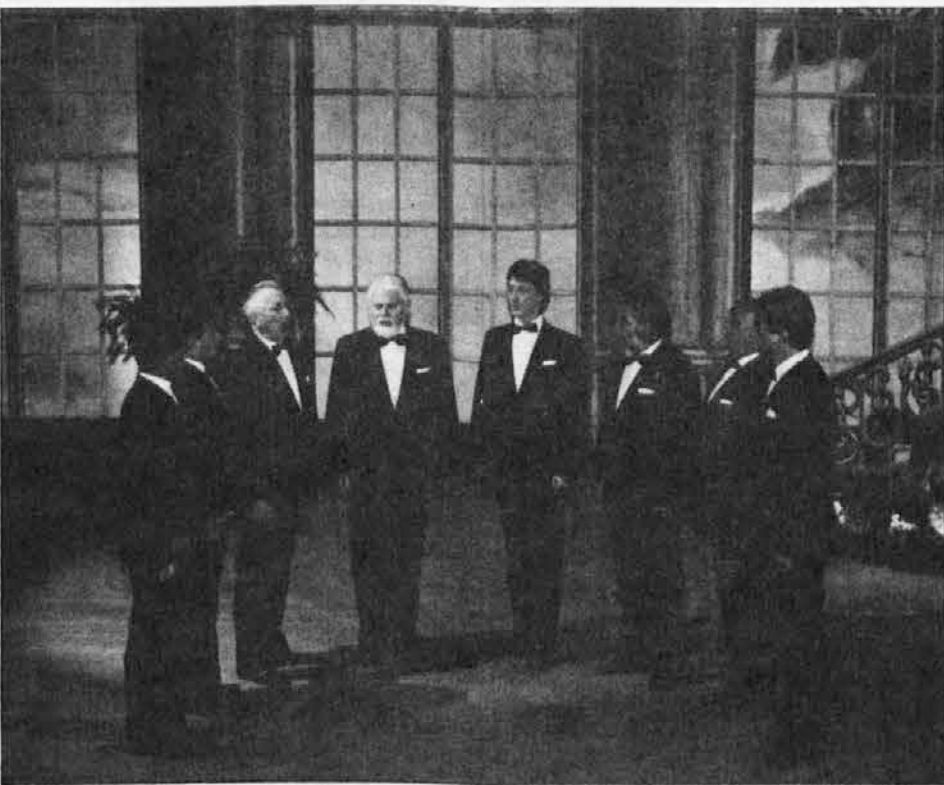
J. T.

Nekaj misli ob poslušanju Logaškega okteta

Glasbenik in zborovodja Jože Omahna je ob poslušanju koncertnega programa takole strnil svoje misli:

„Udeležba koncertnega nastopa v Slovenski hiši ni bila namenjena kritični presoji pevske skupine in zapis v našem tedniku, pač pa spremljanje njihovega napora z vidika današnje pevske zborovske tehnike in načine njene uporabe pri posameznih pesmih. Lahko trdim, da sem našel iskano. Pevci so me zadovoljili s svojo uporabljajočo pevsko tehniko in so mi nudili priložnost v potrdilo, da sem imel prav, ko sem v preteklih desetletjih skušal isto tehniko uporabljati pri zborih; zlasti z največjim uspehom pri vadenju mladinskega okteta Cankar.“

(Nad. na 8. str.)

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

ZDRAVNIKI

dr. Marija Avguštin - Specialistka za očne bolezni. Ponedeljek, torek in petek od 16. do 20. ure. Roma 3122 - 1. nadst. 3. - Isidro Casanova (20 m od Rute 3). Tel.: 485-5194

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

NEPREMIČNINE

IDEAL HOME - Nakup, prodaja, najemnine hiš, stanovanj, zemljišč. Tomaž Matičič - Budislav Jovanović, Esmeralda 1256, 1er. piso 3, Capital. Tel. 339-4597; 769-8109

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sredo in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadst. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knave - odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

AGRONOMIJA

Ureditve vrtov, balkonov in parkov (técnica en jardinería y floricultura) - Milena Bevk - tel. 664-8436.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319

Barvam hiše, stanovanja, polagam tapete (empapelado); tel. 651-6622 (po 13. uri).

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

SLOVENSKE RAZGLEDNICE

Živ stik s sorodniki in prijatelji so pomagale ustvarjati SLOVENSKE RAZGLEDNICE: od POZDRAVOV IZ ARGENTINE do voščilnic za gode, rojstne dneve in praznike. Sedaj so že na razpolago lepe BOŽIČNE RAZGLAEDNICE z božičnim sporočilom. Pestra izbira najlepših motivov rojstva: tudi slovenske in argentinske jaslice. Na voljo v naših Domovih in v SLOGI.

Slovenska kulturna akcija

Božidar Fink

MI IN SLOVENIJA

Sobota, 11. novembra ob 20 v Slovenski hiši.

CENTRALNA ODBORA SDO in SFZ vabita na

43. MLADINSKI DAN,

ki bo 12. novembra v San Justu

ob 8.00 sveta maša

ob 10.00 začetek odbojke

ob 13.00 kosilo

ob 19.30 kulturni program

nato prosta zabava

„Slovenija, od pampé do sončne strani Alp“

9. decembra 1995

Folklorna skupina Pristave

Slavnostni koncert Logaškega okteta v Slovenski hiši

(Nad. z 7. str.)

Nastop okteta je bil prijeten, dobro pripravljen. Premikanje, obleka, obrazni izraz in še, so bili pripravljeni kakor za televizijski program. Godilo se je kakor vodeno po skrivnostnih nitih. Intonacija je bila jasna in prožna, ki jo je moč pridobiti le z marljivim in pogostim vadenjem. Peti in znati vse na pamet je druga odlika, ki jo je vredno omeniti in celo podčrtati. Le tako je možno podajati pesmi iz srcá v srca. Veliko pažnjo so pevci polagali izgovarjavi sičnikov in šumnikov. Ker so omenjeni soglasniki v škodo zvočnosti vokalom in zvencem soglasnikom, so z njimi z vso natančnostjo na kratko opravili. Z isto zavzetostjo ali morda še večjo, so izgovarjali končne zloge, skoraj s poudarkom; razločno jih je bilo slišati.

Da je tehnična stran prednašanja pesmi res dobro izkristalizirana, kaže dejstvo, da so temeljito uporabljali prepono. Celo rebra so vidno sodelovala z njenim delovanjem. Vse to in še več pa je zasluga pevcev in njih popolna podreditev voditelju okteta in njegova sposobnost.

Pri koncertnem nastopu v dvorani Slovenske hiše sta mi ostali najbolj vtisnjeni pesmi: Ascendit Deus Gallusa in Otče naš Čajkovskega. Ti dve skladbi, pa čeprav zahtevni, sta zablesteli nad ostalimi. Razlagam si to dejstvo, da se je dirigent zagrizel

v pesmi težjega kova in z njimi hotel dokazati svojo zmožnost in tudi vsega okteta. Pesmi, morda že naučene v preteklosti, saj zbor slavi že 25 let obstoja, pa so verjetno ostale v interpretaciji kot nekdanj naučene. Oktet je vpet in barvno primerno enovit. Solistov ni zaznati, kar je v določenem oziru dobro. Kadar pa člani okteta nastopajo kot solisti, pa poslušalci pričakujejo, da ti slučajni solisti spravijo ostale člane okteta pod svoj klobuk. Delno se s primerno interpretacijo da uresničiti; vsega, kar bi bilo želeli, pa se tudi z inten-

zivnim vadenjem ne da doseči. Bariton, ki je navadno steber moškega zbora, si človek vedno želi slišati nekoliko prevladujočega, kar pri Logaškem oktetu ni bilo zaznati.

DVE ŽREBANJI V SLOGI, 2. JANUARJA 1996

- 2 letalski vožnji BUE-LJU-BUE samo za člane, ki bodo do 31-12-95 imeli Kreditno kartico SLOGA-MULTIRED.
- 7 dni počitnic za 2 osebi v Hanželičevem domu, Córdoba, za člane, z vsaj \$ 200.- naložbe v navadni hranilni vlogi 31-12-95.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Vsem članom ter rojakom sporočamo, da je v nedeljo, 29. oktobra, odšel k Gospodu

Anton Skubic

ustanovni član Društva Slovencev ter njegov prvi tajnik

Spominjamo se ga v molitvi.

ZEDINJENA SLOVENIJA

„On je moja luč.“

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je 26. oktobra 1995 v Kočevju za vedno zapustila v 50. letu redovniškega poklica naša draga sestra, svakinja in teta

sestra Rozalija Šmalc

Žalujoči: brat Ludvik, svakinja Slavka, nečaki Marta, Jože in Janko z družinami.

Buenos Aires, Breg pri Ribnici, Zapotok.

Maša za pokoj njene duše bo v cerkvi Marije Pomagaj 4. novembra 1995 ob 19. uri.